

Verslag overleg OCW en G4 over achterstanden agv Corona

18 januari 2021

Aanwezig:

Den Haag: [redacted] en [redacted]

Utrecht: [redacted] en [redacted]

[redacted] en [redacted] onderwijs) Amsterdam

VNG: [redacted]

OCW: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]

[redacted] en [redacted] Rdam

Hoe groot zijn de achterstanden

Welke interventies zijn effectief?

Utrecht:

[redacted]

Utrechtse onderwijsagenda. met ko+ve, onderwijs, gemeente ho en uni aan tafel. Gelijke kansen agenda. Richt zich op inlopen achterstanden, soepele overgangen, verbinden van leefwerelden (bijv. transformatieve school, urban education), investeren in jonge kind (ook link naar zorg), en gezamenlijk data en kennis verzamelen. Dit liep al en door Covid versterkt en gericht op achterstanden.

- kwetsbare leerlingen in beeld gebracht in samenspraak met swv-en en zorgpartners in ketenaanpak. afwegingsaanpak hoe ze daarmee omgaan.

- enorme druk op scholen op noodopvang icm afstandsonderwijs en kwetsbare leerlingen.

Afwegingskader is vooral onderwijs en zorg. sommige scholen gaat het om 15 a 20% van depopulatie. Ze hebben stadsnetwerk (bijv ook buurtpartijen in). hulp in de klas subsidie bijv bundelen ze de initiatieven en zorgen dat het op de scholen komt die het het hardst nodig hebben.

- Onderzoek [redacted] zit daar oa in). Wat loopt er en waar kunnen we op aansluiten.

- verbindign tussen wat hebben de scholen nodig en wat weten we uit onderzoek.

- Goede prioriteiten stellen en focussen.

* steeds meer toe naar langere termijn, hoe gaan we bijv. de overgang van po naar vo vormgeven.

Net als in de brief genoemd: nodig om op korte en lange termijn te kijken. Daar heb je andere interventies voor nodig.

* Wat is er extra nodig? = versterken van de lijnen wat ze nu doen. Goed scholen betrekken maar ook goed regie op voeren. Nu ook nadenken over de (middel)lange termijn. Wat betekent het voor jongeren - leerresultaten en gezondheid, SEO, vaardigheden. **dus breed kijken ook naar aanpalende sectoren. met vws.**

-

Rotterdam:

- Geen concrete cijfers. lvs niet gedeeld door scholen. maar scholen zien wel dat er achterstanden oplopen. dat laten landelijke onderzoeken ook zien.

- Ze zien grote verschillen tussen kinderne gerelateed aan thuissituatie. Maar ook gerealiseerd aan relatie school-ouders. **hogere ouderbetrokkenheid = mnder achterstand. Dus daarop inzetten.**

- Verschillen tussen scholen het grootste van alle oeso landen. Dus bij inhalen achterstranden zullen er ook gigantische verschillen zijn. Heeft gevolgen voor de interventies.

- Pleidooi vanuit Rdamse besturen om geen **eindtoets** te houden omdat het geen recht doet aan het niveau. eerder niveautoets. Gemeente is juist voor eindtoets omdat het beter beeld geeft voor lage ses kinderen en beeld geeft van de school.
- zorgen om 1f en laaggeletterheid. dit stijgt. Extra zorg voor die groep nodig.
- Interventies: IOP gehad, maar effect sterk afhankelijk vd uitvoering. Als de school het niet goed doet, heeft het weinig effect. **Maak dus onderscheid met wie je samenwerkt.** Met de goede scholen praten wat zij doen. Die mensen ook extra belonen. Durf onderscheid te maken.
- Unaniem aangegeven dat de werkdruk toeneemt. Pleidooi om te kijken naar plan g4 en almere leraren aanpak. Breder trekken.
- Brugklassers: vorig jaar coulant omgegaan over overgang. scholen maken zich zorgen over doublures. Vooral 2e,3e,4e jaars. ook ho veel doorgedaan, minder afgevallen dan normaal.
- Interventies: vb school van 20 min instructie. Veel verlangt van zelfstandigheid kinderen.
- Vanui scholen wordt vooral ingezet op cognitieve vakken.
- Scholen mogen zelf inzetten op corona acties. maar scholen die minder presteren zitten ze veel strakker op.
- (v)so niet vergeten!
- Zorgen omvallen kleine ve-instellingen en dus overgang naar po.

Amsterdam:

- Goed beeld van de achterstanden. recent onderzoek gedaan naar po. Kijken van ve naar mbo.
- neem voor mlt ook zaken op vanaf 0 jaar (niet vanaf 2).
- Scholen doen wat ze kunnen obv OAB middelen. Aanvullende middelen vanuit OCW en vanuit gemeente.
- Verschillen tussen scholen groot.
- Vanuit Adam kijken ze hoe ze nog ongelijker kunnen investeren. de sterke scholen en ko, maar ook juist de minder presterenden hoe ze hen kunnen ondersteunen. Steungroepen. Verschillen tussen scholen worden versterkt en nog meer zichtbaar. Die kwaliteitsverschillen meenemen in plan. Meer ruimte voor de sterke scholen.
- Overgangen zijn de zwakke momenten, daar moet je op inzetten.
- In adam financiële stroom via de scholen en is vrij versnipperd. Proberen met de koepels wel grip op te houden. Niet 1 interventie aan te wijzen die werkt, per wijk verschillend wat werkt. Ze werken wel veel met verlengde leertijd (naschools, brede talentontwikkeling icm sporten kinderen, maar soms ook focus op taal en rekenen - high doses tutoring).
- Schoolverschillen hadden al invloed, met de IOP worden de verschillen groter. Degene die het al niet goed deden lukt het ook niet om dat goed in te zetten. **Hoe kun je hen ondersteunen, ook via Ivho?** Bijv. Ivho bij alle scholen waar de leerwinst het laagst is, inspecteurs de juiste vragen laten stellen. Dus net alleen exrta geld maar ook ondersteuning.

DH:

- 28% kinderen achterstandskind. nu zwaarder getroffen doordat ze minder thuisondersteuning krijgen. Maar dit raakt alle kinderen en alle leeftijden. van ko tot ho.
- Nog geen concrete cijfers en die verschuiven nu ook nog heel erg met 2e lockdown.
 - Leidt wel tot steeds grotere achtersanden bij allen, maar vooral achterstandsk

- scholen hebben ruimte om eigen programma te maken. Haagse LEA. zomerscholen, extra leertijd etc. Scholen krijgen de ruimte daar iets mee te doen.

Sociaaleconomisch herstelplan zetten ze in op extra buiten schooltijd. Bijv., scholen kunnen studenten inhuren die leerkrachten in de klas of online kunnen helpen bij begeleiding kinderen.

Daarnaast buitenschools programma: niet alleen huiswerkbegeleiding maar ook educatieve activiteiten zoals voorlezen poppenkast pimpampet. Alles wat met taal en ontwikkeling te maken heeft en deze kinderen niet van huis uit meekrijgen. Ook rustige studeerplekken, uitdelen laptops.

MLT: uitbreiden intensieve leertijd. Bijv. high dose tutoring (indiv llen bijscholen).

Schoolmaatschappelijk werk uitbreiden denken ze aan en dat vooral te richten op ouders. Zodat leerkrachten dat niet hoeven te doen. En doorontwikkelen vakantie en zomerscholen aanbod.

- **Langeretermijn naar stelsel kijken** zoals overgangen, vroegselectie, mogelijkheden opstromen, en ve uitbreiden - laagdrempelig (gratis en aantrekkelijk maken).

- Noodopvang korte termijn: scholen lukt het aardig om kwetsbare kinderen naar noodopvang te krijgen. Maar de peuters noodopvang loopt vol met werkende ouders, doelgroeppeuters blijven nu massaal thuis = risico dat daar nu al achterstand ontstaat. Die balans loopt op sommige scholen ook scheef. Dus je bereikt misschien niet de kinderen die het juist nodig hebben.

VNG:

- Zelfde beeld.

- ook verschillen tussen gemeenten.

- Steunt de genoemde maatregelen.

Langere termijn: langer doorgaan met onderwijsprogramma en ander peilmoment. Daar kan de IvHO wat van vinden. Kinderen moeten niet de druk voelen dat het allemaal binnen de standaard tijd moet. Kinderen niet overvragen door interventies, maar zoek het in de verbreding ook cultuur en sport. Zo ook de zorg ontlasten.

- Zomer en winterscholen goede initiatieven, maar gebruik bereikt niet altijd de juiste groep. Geldt ook voor de ve. Dat is je startpunt. Daar zou interventie op moeten komen, dat je veel sneller signaleert dat het kind nergens meer komt (rol CB, en koppeling JGZ)?

Verlengde leertijd:

- groep 2 naar 3 bijv. dat ze bijv na de kerst pas de overstap naar groep 3 maken.

- verlengd cursusjaar zoals tienerschool, zou dat voor sommigen ook goede interventie blijven.

- zorgen dat er meer kinderen blijven zitten.

- Steeds minder het idee dat de achterstanden echt in te lopen zijn.

Bij po was eerst het idee dat het wel kan maar nu andere geluiden. Tip: ga met scholen praten waar het echt goed gaat.

En kijk vooral naar maatwerk.

Geef de leerlingen meer tijd (utrecht). als het doorgaat moet je het niet hebben over achterstanden inhalen maar hele stelsel meer de tijd geven (maar niet iedereen mee eens). Kijk naar het land maar ook de wetenschap.

- kijk ook naar de moeilijke positie leraren. angst neemt toe dus ook moeite om klassen te vullen.

- adam: meer aandacht voor warme overdracht po-vo, en schooladviezen gericht op ontwikkeling kinderen.

- achterstanden zijn niet in te lopen binnen de huidige tijd die ervoor staat. ook echt iets op langere termijn nodig. zowel investeren in geld als tijd, en anders organiseren van het onderwijs.
- meeste zorgen zitten bij de overgangen. groep 8 en 7, en groep 3. in vo pre- en examenklassen.
- vanaf groep 7/8 wordt het heel moeilijk in te halen.
- vooral jonge kind (groep 3) - [REDACTED] is lastiger in te halen. nu komen ze met veel kleinere woordenschat po binnen en dat is veel moeilijker in te halen. Dus groep 3 en eerder eigenlijk beginnen.
- korte termijn interventie (vng): meer handen in de klas, moet de bevoegdheid er zijn. kunnen anderen niet ook voorlezen en inzetten op taalontwikkeling. zitten nu veel mensen thuis die iets zouden kunnen en willen doen.
- voor vo ook kijken naar de verschillende niveaus.
- oa stadsnetwerk

generiek of specifiek geld?

Generiek geld overmaken naar de scholen -- moeilijk als gemeente om daar invloed op te hebben.

Geef gemeente dus ook een rol.

Het werkt als je met 1 penvoerder werkt.

Gaat ook over anders organiseren, andere inzet ipv alleen geld overmaken.

Differentieren: de verantwoording is zo weinig, dus je moet er wel voorwaarden aan stellen. Op korte termijn misschien wat minder voorwaarden en voor de langere termijn meer. Kijk ook naar de kwaliteit.

Proces:

- onze ideeën na vrijdag delen. Volgende week vervolgoverleg.
- misschien nog toewerken naar een bestuurlijk overleg in februari?